VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

28.2.2020

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

KAA 6/2019 vp asiantuntijakuuleminen 3.3.2020

Kansalaisaloite dieselautojen käyttövoimaveron poistamisesta

Kansalaisaloitteessa KAA 6/2019 vp ehdotetaan käyttövoimaveron poistamista dieselpolttoainetta käyttäviltä autoilta.

Käyttövoimaveroa kannetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) perusteella niiltä ajoneuvoilta, joita käytetään muulla voimalla tai polttoaineella kuin moottoribensiinillä. Käyttövoimaveron määrä dieselkäyttöisiltä henkilöautoilta on 5,5 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta.

Käyttövoimavero ja sen tasot ovat olennainen osa energiaverojärjestelmää, jolla kannetaan veroa liikenteen polttoaineista. Vuonna 2011 käyttöönotetussa ympäristöperusteisessa energiaveromallissa kunkin polttoainekomponentin vero määräytyy sen energia- sekä hiilisisällön ja lähipäästöominaisuuksien perusteella. Fossiilisen bensiinin energiasisältövero on 52,19 ja hiilidioksidivero 17,38 senttiä litralta. Energiaveromallin mukaan kaikilla fossiilisilla ja bioperäisillä liikennepolttoaineilla tulisi olla sama, bensiinin verotasoon sidottu energiasisältövero 1,631 senttiä megajoulelta ja hiilidioksidivero 62 euroa hiilidioksidiekvivalenttitonnilta.

Dieselpolttoainetta ei veroteta täysimääräisesti energiaveromallin edellyttämällä tavalla, sillä kuorma-autoliikennettä ja sitä kautta vientiteollisuutta samoin kuin linja-autoliikennettä on haluttu tukea. Tämä verotuki on toteutettu siten, että dieselöljyn energiasisällön veroa alennetaan kiinteällä summalla 25,95 senttiä litralta, joka tarkoittaa dieselöljylle megajoulea kohti noin 44 %:n veronalennusta veromallin edellyttämään tasoon. Fossiilisen dieselöljyn vero on Suomessa EU:n viidenneksi korkein, mutta sen ero bensiinin veroon on senteissä mitattuna suurempi kuin useimmissa muissa EU -maissa.

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto
www.vm.fi

Puh. 09 160 01 tai 09 578 11 (vaihde)
Faksi 09 160 33123
valtiovarainministerio@vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

id

Dieselhenkilöautojen tukemiselle ei ole ympäristöperusteita eikä muitakaan perusteita. Jotta dieselin verotuki kohdistuisi raskaalle liikenteelle, dieselkäyttöisistä henkilöautoista kannetaan käyttövoimaveroa, jolla tasapainotetaan bensiinin ja dieselöljyn erilaisesta verokohtelusta aiheutuvia kustannuseroja henkilöautoilijoille keskimääräisellä vuotuisella ajosuoritteella (25 000 km). Pakettiautoille käyttövoimavero lasketaan henkilöautoja lievemmin perustein. Myös kuorma-autoilta kannetaan käyttövoimaveron nimistä veroa, jonka tarkoitus kuitenkin poikkeaa henkilö- ja pakettiautojen käyttövoimaverosta. Kuorma-autojen kohdalla kyse on fiskaalisin perustein kannettavasta verosta, jolla toteutetaan EU-lainsäädännön kuorma-autoilta edellyttämä ajoneuvoverotus.

Dieselpolttoaineen alemman verokannan muodossa saama vuotuinen verotuki on noin 760 milj. euroa ja kun tästä vähennetään verosanktioksi laskettava henkilö- ja pakettiautojen käyttövoimavero noin 370 milj. euroa, jää dieselpolttoaineen nettotueksi noin 390 milj. euroa. Dieselinpolttoaineen kulutuksesta kuorma-autojen osuus on noin 45%, linja-autojen 7%, pakettiautojen 14% ja henkilöautojen 34%.

Käyttövoimaveron tarkoituksena ei ole tasata muista seikoista johtuvia polttoaineiden hintatekijöitä kuin bensiinin ja dieselin erilaisesta verokohtelusta aiheutuvia eroja. Suomessa myytävien liikennepolttoaineiden verottomien hintojen muutokset seuraavat raakaöljyn ja öljytuotteiden maailmanmarkkinahintojen muutoksia. Muita verottomaan hintaan vaikuttavia tekijöitä ovat mm. jalostus-, rahti- ja jakelukustannukset. Polttoaineveron määrään öljytuotteiden maailmanmarkkinahintojen ja muiden kustannustekijöiden muutokset eivät vaikuta, sillä veron määrä on kiinteä.

Raskaan liikenteen verotuen lisäksi merkittävä syy käyttövoimaverolle on nykyisin se, että veron avulla varmistetaan polttoaineiden energiaveromallin objektiivisuus ja hyväksyttävyys EU –lainsäädännön näkökulmasta. Tällöin mahdollistetaan myös se, että Suomessa voi olla käytössä sekä biopolttoaineiden jakeluvelvoite että biopolttoaineet huomioiva veromalli.

Käyttövoimaveroa ei voida tarkastella kansalaisaloitteen mukaisesti erillisenä bensiinin ja dieselpolttoaineen hinnaneroa tasaavana verona. Käyttövoimavero voitaisiin arvioida tarpeettomaksi vasta, jos dieselöljyä verotettaisiin samojen veroperusteiden mukaan kuin moottoribensiiniä. Tällöin energiaveromallin mukainen dieselöljyn nykyinen verotaso olisi 78,97 senttiä litralta. Samalla dieselpolttoainetta korvaavien biopolttoaineiden verotasoa tulisi nostaa vastaavasti.

Markus Teräväinen
Neuvotteleva virkamies